

Кримінальне процесуальне право

УДК 343.1

Бутко Олександра Артемівна

студентка міжнародно-правового факультету

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

Бутко Александра Артёмовна

студентка международно-правового факультета

Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

Butko Alexandra

Student of the International Law Faculty of the

Yaroslav Mudryi National Law University

Науковий керівник:

Резнікова Олена Ігорівна

кандидат юридичних наук, асистент кафедри кримінального

процесу та оперативно-розшукової діяльності

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Научный руководитель:

Резникова Елена Игоревна

кандидат юридических наук, ассистент кафедры уголовного

процесса и оперативно-розыскной деятельности

Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого

Research manager:

Reznikova Olena

PhD in Legal Studies, Assistant of the

Criminal Procedure and Investigative Activities Department

Yaroslav Mudryi National Law University

**ВИДАЧА ОСОБИ, ЯКА ВЧИНИЛА КРИМІНАЛЬНЕ
ПРАВОПОРУШЕННЯ (ЕКСТРАДИЦІЯ): ОКРЕМІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА
ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ**

**ВЫДАЧА ЛИЦА, СОВЕРШИВШЕГО УГОЛОВНОЕ
ПРАВОНАРУШЕНИЕ (ЭКСТРАДИЦИЯ): ОТДЕЛЬНЫЕ
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ И ПРАКТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ
EXTRADITION: SOME THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS**

***Анотація.** У статті автор аналізує інститут екстрадиції у кримінальному процесі, визначає теоретичні засади та практичні проблеми його застосування. Досліджує міжнародні стандарти та їхню імплементацію в національне законодавство. Аналізується матеріально-правові та процесуальні норми у праві України, а також її міжнародні зобов'язання.*

***Ключові слова:** екстрадиція, міжнародне співробітництво, політичний злочин, запит, кримінальне провадження.*

***Аннотация.** В статье автор анализирует институт экстрадиции в уголовном процессе, определяет теоретические основы и практические проблемы его применения. Исследует международные стандарты и их имплементацию в национальное законодательство. Анализируется материально-правовые и процессуальные нормы у праве Украины, а также её международные обязательства.*

***Ключевые слова:** экстрадиция, международное сотрудничество, политическое преступление, запрос, уголовное производство.*

***Summary.** The author considers when extradition is used during criminal procedure, defines theoretical foundation and practical issues of its application. The article draws attention to international standards and their implementation*

into national legislation. It also analyses substantive and procedural rules of Ukrainian law as well as its international commitments.

Key words: *extradition, international cooperation, political crime, request, criminal proceedings.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку процесів глобальної інтернаціоналізації всіх сфер життєдіяльності людства увага міжнародної спільноти, головним чином, зосереджується на консолідації зусиль, спрямованих на протидію злочинності, яка останнім часом зазнала суттєвої якісно-кількісної трансформації. Розвиток засобів комунікації, поява Інтернету, спрощення паспортного контролю, наявність "прозорих" кордонів між державами, що утворилися на теренах колишнього СРСР, недосконалість національних механізмів протидії та запобігання злочинності – це далеко неповний перелік чинників, які сприяють уникненню кримінальної відповідальності особами, які порушили кримінально-правові заборони тієї чи іншої держави. За таких умов, під час кримінального переслідування, особливу роль починає відігравати ефективність та налагодженість механізмів міжнародного співробітництва держав у сфері боротьби зі злочинністю. Одним із напрямів такого співробітництва варто вважати видачу особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (екстрадицію).

Для України, яка активізує свої дії на шляху інтеграції у світове співтовариство, зокрема до Європейського Союзу, актуальним залишається питання приведення національної правової системи у відповідність із виробленими міжнародною спільнотою правовими стандартами, у тому числі у сфері надання правової допомоги у кримінальних провадженнях, в яких здійснюється екстрадиція осіб, які вчинили кримінальне правопорушення. У цьому зв'язку існує об'єктивна потреба належної та достатньої правової регламентації відносин у сфері надання міжнародно-

правової допомоги у провадженнях, що виникають у зв'язку із видачею особи (екстрадицією), для забезпечення ефективного виконання українською стороною своїх договірних зобов'язань та недопущення можливості особи уникнути кримінальної відповідальності.

Маючи міжнародно-правову основу, екстрадиція реально функціонує як комплексний правовий інститут, який донедавна не був законодавчо закріплений у правовій системі України, тоді як договірна практика вирішення питань щодо видачі правопорушника налічує декілька десятиліть. Однак зараз екстрадиція достатньо детально регулюється нормами українського законодавства, а саме ч. 2 ст. 25 Конституції України; ст. 8, 10 КК; Главою 44 КПК, Законом України «Про міжнародні договори» та ін. [1; 2; 3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вітчизняна правова наука на сьогодні не має спеціальних ґрунтовних праць, присвячених інституту екстрадиції у правовій системі України, хоча дослідженню цієї багатоаспектної проблеми приділяють певну увагу фахівці різних галузей права: *конституційного, міжнародного, кримінального процесуального, кримінально-виконавчого, кримінального права*. Зокрема, у галузі кримінального процесу особливості інституту видачі правопорушника, як І. Шевчук, О. Дроздов, І. Тітко, В. Зуєв та інші.

Формування цілей статті. Це наукове дослідження присвячено висвітленню теоретичних основ та практичних проблем кримінального процесуального характеру інституту видачі особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (екстрадиція).

Викладення основного матеріалу. У доктрині кримінального процесу поняття екстрадиції пропонують розглядати як комплексний правовий інститут кримінального процесуального права не тільки в суто *вужькому сенсі* – видача особи для кримінального переслідування або виконання вироку, але і в *широкому сенсі*, коли під екстрадицією

розуміється не тільки видача, але і передача особи для відбування покарання або примусового лікування, тобто це форма міжнародно-правового співробітництва, що являє собою акт видачі (передачі, доставки, перевезення) особи, заснований на міжнародних угодах.

Для початку треба зауважити, що у міжнародному співробітництві інститут екстрадиції відіграє важливу роль. Як форма міжнародного співробітництва під час кримінального провадження, він регулюється одразу декількома галузями національного права – конституційним, кримінальним та кримінальним процесуальним правом, які в свою чергу повинні відповідати міжнародним стандартам [4].

Міжнародні стандарти видачі особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (екстрадиції) знаходять своє втілення у наступних документах: Типовий договір про видачу Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня (1990); Римський статут Міжнародного кримінального суду (1998); Європейська конвенція про видачу правопорушників (1957); Європейська конвенція про взаємну правову допомогу у кримінальних справах (1959); Берлінська конвенція про передачу осіб, засуджених до позбавлення волі, для відбування покарання в державі, громадянами якої вони є (1978); міждержавні договори [4]. До того ж, Україною ратифіковані Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 року і Додаткові протоколи 1975 р. та 1978 р. до Конвенції, Європейська конвенція про передачу засуджених осіб 1983 р., Додатковий протокол 1997 р., укладено декілька десятків договорів з іншими державами. Порядок виконання цих конвенцій визначається на території України Інструкцією про порядок виконання європейських конвенцій з питань кримінального судочинства від 29.06.1999 р.

В даний час загально визнано, що видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення — це право держави, а не її обов'язок. Обов'язок видачі може бути тільки при наявності відповідного

міжнародного договору та з урахуванням певних умов. Держава, спрямовуючи вимогу про видачу, бере на себе зобов'язання не притягати до кримінальної відповідальності і не піддавати покаранню особу за ті злочинні діяння, за які видача не була проведена (ст. 576 КПК).

Відповідно до ч. 1 ст. 573 КПК «запит про видачу особи (екстрадицію) направляється за умови, якщо за законом України хоча б за один із злочинів, у зв'язку з якими запитується видача, передбачено покарання у виді позбавлення волі на максимальний строк не менше одного року або особу засуджено до покарання у виді позбавлення волі і невідбутий строк становить не менше чотирьох місяців».

Відповідно до глави 104 КПК екстрадиція включає наступні етапи:

- 1) звернення до компетентних органів іноземних держав із запитами про видачу особи або, навпаки, розгляд запитів компетентних органів іноземних держав про видачу особи (екстрадицію), тимчасову видачу або транзитне перевезення та прийняття рішень щодо них;
- 2) організація проведення екстрадиційної перевірки;
- 3) організація прийому-передачі осіб, щодо яких прийнято рішення про видачу особи (екстрадицію), тимчасову видачу або транзитне перевезення [3].

Слід зазначити, що угода про видачу осіб, що вчинили протиправне діяння в рідній країні і переховуються в іншій державі, існує далеко не скрізь. Екстрадиція в міжнародному праві передбачає розгляд справи про відправлення злочинця на батьківщину навіть у тому випадку, якщо договір не підписаний. Тобто особа видається за «принципом взаємності». У цьому випадку приймаюча держава повинна надати певну послугу тій країні, яка згодна передати злочинця, тобто держава сама вирішує, чи варто здійснювати таку процедуру.

Аналіз сучасних тенденцій екстрадиції вказує на те, що реформування цього інституту є необхідністю, яка дозволить достатньо його оновити,

адаптувавши його до сучасних умов боротьби з транснаціональною злочинністю. На жаль, досі не вдалося сформувати систему екстрадиції універсального характеру. Тому головна роль у забезпеченні питання видачі злочинців зараз належить регіональним механізмам (Європейська конвенція щодо видачі правопорушників, Міжамериканська конвенція про видачу тощо) [5].

Особливе місце при захисті прав осіб в інституті екстрадиції займає така підстава як відмова у видачі через негуманність покарання, можливе застосування до особи катувань або іншого жорстокого, нелюдського поводження. Тому при вирішенні питання про видачу тієї або іншої особи, яка обвинувачується у вчиненні злочину, необхідно враховувати всі можливі наслідки її екстрадиції, при цьому вивчити такі обставини:

- 1) яка держава направила запит про екстрадицію особи;
- 2) чи існують у державі жорстокі, нелюдські або інші покарання;
- 3) чи існують на території цієї держави міжнародні правозахисні організації;
- 4) чи існують між запитуваною і запитуючою державою укладені двосторонні міжнародні договори про правову взаємодопомогу;
- 5) вивчення світової практики співпраці з даними державами.

Вивчення вказаних обставин допоможе правильно вирішити завдання екстрадиції особи, а так само не допустити відносно неї застосування жорстоких, нелюдських або таких, що принижують людську гідність, покарань

При здійсненні екстрадиції осіб, які вчинили злочини, виникають питання, пов'язані із захистом прав людини, у тому числі вимоги, які пред'являються тій чи іншій державі (право на життя, здоров'я, право на свободу, право на повагу до гідності, право на свободу світогляду і віросповідання). Вони передбачені, зокрема, Конституцією України та низкою міжнародних договорів, що регулюють екстрадицію таким чином,

щоб суди та органи виконавчої влади водночас враховували як права особи, яка видається, так і інтереси правового переслідування.

Екстрадиція проводиться у таких випадках:

- 1) якщо протиправне діяння було вчинено в межах тієї держави, яка вимагає видачі злочинця;
- 2) обвинувачений володіє громадянством тієї країни, яка вимагає екстрадиції;
- 3) злочин був таким, що суперечить інтересам держави або підриває її зовнішню або внутрішню безпеку.

Якщо особа вчинила протиправні дії в кількох країнах, то його видача здійснюється лише після тривалих дипломатичних переговорів, в залежності від того, який злочин є більш тяжким.

Існують певні умови, за яких можлива екстрадиція:

- 1) зустрічна сторона гарантує збереження життя і здоров'я висланої особи(особливо ця умова актуальна в тому випадку, якщо в країні узаконена смертна кара);
- 2) держава надала достатню кількість доказів вини переслідуваного;
- 3) якщо підстав для екстрадиції немає, то людина не повинна переслідуватися або бути обмеженою у своїй свободі.

В екстрадиції може бути відмовлено у таких випадках:

- 1) злочинець попросив політичного притулку і вважається біженцем;
- 2) термін давності злочину вже минув;
- 3) якщо особа, яка вчинила протиправне діяння, є громадянином країни, в якій воно ховається;
- 4) якщо законних підстав для порушення кримінального провадження немає або ж до людини пред'являються претензії приватного характеру.

Так, підставою для відмови у видачі є політичні правопорушення. Видача не здійснюється, якщо правопорушення, у зв'язку з яким вона

запитується, розглядається запитуваною стороною як політичне правопорушення або правопорушення, пов'язане з політичним правопорушенням. Таке ж правило застосовується, якщо запитувана сторона має достатньо підстав вважати, що запит про видачу правопорушника за вчинення звичайного кримінального правопорушення був зроблений з метою переслідування або покарання особи на підставі її раси, релігії, національної приналежності чи політичних переконань або що становище такої особи може бути погіршене з будь-якої з цих причин (пункти 1, 2 ст. 3 Євроконвенції 1957 р.).

Втім, вбивство або замах на вбивство глави держави або члена його сім'ї не вважається політичним правопорушенням (пункт 3 ст. 3 Євроконвенції 1957 р.).

Також ст. 1 Додаткового протоколу до Євроконвенції 1957 р. встановлено, що політичні правопорушення не включають:

- а) злочини проти людства, зазначені в Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання за нього, яка була ухвалена Генеральною Асамблеєю Організації Об'єднаних Націй 9 грудня 1948 р.;
- б) порушення, зазначені у ст. 50 Женевської конвенції про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях 1949 р., ст. 51 Женевської конвенції про поліпшення долі поранених, хворих та осіб, які потерпіли корабельну аварію, із складу збройних сил на морі 1949 р., ст. 130 Женевської Конвенції про поведження з військовополоненими 1949 р. та ст. 147 Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни 1949 р.;
- в) будь-які аналогічні порушення законів війни, що діяли на час набрання цим Протоколом чинності, та існуючих на цей час звичаїв війни, які не передбачені у вищезазначених положеннях Женевських конвенцій.

Деякі принципи екстрадиції є загальними для багатьох країн. Наприклад, багато держав відмовилися від якого-небудь зобов'язання з видачі своїх громадян. Дійсно, в Конституції Словенії і Колумбії забороняють екстрадицію своїх громадян. В Аргентині, Великій Британії, Сполучених Штатах, громадяни можуть бути видані тільки в разі, якщо договір про екстрадицію дозволяє це. Інший поширений принцип "подвійної злочинності", в якій йдеться, що нібито злочин, видача за який запитується, повинен бути законодавчо закріпленим одночасно у запитуючої та запитуваної країнах. У відповідності з принципом специфічності, запитуюча держава може переслідувати особу тільки за злочин, за який вона була видана, і не може видати затриманого в третю країну за злочини, вчинені до первісної видачі. У той же час новітній розвиток національного законодавства ряду країн відходить від "жорсткої" заборони на видачу громадян і передбачає певні вилучення з цього правила. Приклади такого роду можна знайти в законодавстві Казахстану, Грузії, що допускають екстрадицію громадян у випадках, передбачених міжнародними договорами [6].

Одне з найбільш спірних питань, що стосуються екстрадиції, є виняток для більшості політичних злочинів, стандартне положення в більшості законів про екстрадицію і договорів, які надає запитуваній державі право відмови від видачі за політичні злочини. Хоча це виняток, можливо, придбав статус загального принципу права, його практичне застосування далеко не вирішене. Еволюція міжнародного права і розвиток майже загального консенсусу, засуджуючи деякі форми злочинної поведінки, обмежили сферу застосування даного принципу, так що тепер він виключає найбільш тяжкі міжнародні злочини, наприклад, злочини геноциду, військові злочини і злочини проти людяності. Крім цих і деяких інших випадків, однак, є дуже мало згоди щодо того, що є політичним

злочином, і таким чином, держави можуть проявляти значну свободу в застосуванні за винятку щодо політичних злочинів [7].

Саме тому, незважаючи на численні угоди про екстрадицію, існуючі у всьому світовому співтоваристві, як і раніше, мають місце випадки незаконної міжнародної екстрадиції. Подібні інциденти неодноразово привертали увагу світової преси та навіть викликали гарячі дискусії у межах ООН, оскільки держави стверджують про порушення їх суверенітету. Імовірно, найбільш відомі випадки незаконної міжнародної екстрадиції мали місце в останній половині двадцятого століття, такі як викрадення ізраїльськими агентами в 1960 році з Аргентини нацистського військового злочинця Адольфа Ейхмана і "екстрадиція канонерського човна" Панамського генерала Нор'єги Сполученими Штатами в 1989 році.

Незаконна міжнародна видача також проходить у відносній таємниці, без відома світової громадськості: в кінці 1970-х і 1980-х років, наприклад, США використали своє імміграційне законодавство, щоб видати ірландські втікачів. Імена ірландських членів тимчасової Ірландської Республіканської армії (ІРА) - таких як Джо Доєрті і Десмонд Макін-з'являються час від часу в повідомленнях преси як особи, які були екстрадовані або (як у випадку з Джо Доєрті) тримаються в в'язницях США, незважаючи на постанови суду, які визнали, що ці ірландські втікачі не підлягають екстрадиції згідно з умовами договору про екстрадицію. Той факт, що держави вдаються до незаконної міжнародної видачі, вельми переконливо свідчить про одне: міжнародна практика видачі, як вона існує в даний час, не функціонує належним чином. Крім того, ця криза є предметом стурбованості світової спільноти держав, оскільки часто, як у випадку інцидентів з Ейхманом і Нор'єгой-вона тягне за собою порушення територіального суверенітету іншої держави і, отже, ставить під загрозу мир і безпеку у всьому світі [8].

Незважаючи на те, що відповідно до міжнародних стандартів екстрадиції політичні злочинці не підлягають видачі, існують два

переважаючих крайніх доктринальних погляди, перший з яких, на мій погляд, є теоретичним обґрунтуванням вищезазначених випадків незаконної екстрадиції. Перший погляд, що особи, які вчинили злочини на ґрунті ідеології і совісті (часто звані "політв'язні", "в'язні совісті" або "політичні злочинці") не можуть і не повинні відрізнятися від звичайних злочинців. Друга позиція виражається в афоризмі, який досі використовується в політиці, що "поборник свободи однієї людини-терорист для іншої." Це досить спрощене формулювання відображає сумну догму про те, що причини та мотиви, які спонукають людей до протесту та войовничих дій, не мають значення і що в будь-якому випадку праведність чи зло політичного справи або дії є виключно предметом суб'єктивного судження. Це нібито "ціннісно-вільний", але насправді нігілістичний висновок - що в питаннях політики універсальні істини не помітні і є своєрідним виправданням політичних злочинів [9].

Більш того, на жаль, проблема порушення прав та свобод екстрадійованої особи і зараз залишається невирішеною, що підтверджується практикою ЄСПЛ.

Як було підкреслено ЄСПЛ, для того, щоб позбавлення волі було законним, воно має стосуватися однієї з підстав, передбачених у пп. "а"- "f" ст. 5 ЄКПЛ (справа «Вітольд Литва проти Польщі»). Серед таких підстав визначають:

- 1) можливість законного арешту або затримання особи з метою запобігання її виїзду із країни;
- 2) арешт особи, щодо якої вживаються законні заходи щодо її депортації або екстрадиції.

Потрібно враховувати, що внутрішнє законодавство дозволяє державам здійснювати видачу іноземців, а також застосовувати арешт або затримання, пов'язані з обмеженням їх волі, та ці процесуальні дії належать до числа тих юридичних засобів, що допускаються ЄКПЛ і спрямовані на

забезпечення екстрадиції особи. Однак зазначені положення можуть тлумачитися тільки у взаємозв'язку зі ст.18 ЄКПЛ, згідно з якою обмеження, які дозволяються цією Конвенцією щодо зазначених прав і свобод, не повинні застосовуватися для інших цілей, ніж тих, для яких вони передбачені [5].

Останнім часом формується відповідна практика ЄСПЛ щодо України. Зокрема, у своїх рішеннях у справах «Новік проти України»(2008), «Солдатенко проти України»(2008), «Світлорусов проти України»(2009), «Байсаков та інші проти України»(2010), «Дубовик проти України»(2010), «Крейдич проти України»(2010) ЄСПЛ неодноразово констатував порушення Україною статей 3, 5, 6 КЗПЛ при вирішенні національними судами питань щодо екстрадиції. Отже, ці та інші рішення ЄСПЛ повинні бути враховані в правозастосовній практиці з питань екстрадиції.

У справі «Новік проти України» (2008) «суд повторює, що будь-яке позбавлення свободи відповідно до пункту 1(f) статті 5 Конвенції є виправданим лише на час розгляду питання, щодо депортації та екстрадиції. Якщо розгляд цього питання не здійснюється із відповідною сумлінністю, то тримання під вартою перестає бути виправданим за цим пунктом». У цій справі суд вирішив «що, виходячи із обставин цієї справи не можна сказати, що протягом 28 днів перебування заявника під вартою, поки тривала процедура екстрадиції, відповідні органи не діяли з належною сумлінністю».

У справі «Солдатенко проти України» суд зазначив, що «мета пункту 4 статті 5 Конвенції полягає в захисті права осіб, яких затримано і взято під варту, на судовий контроль законності застосованого до них заходу. Відповідний засіб юридичного захисту має бути для затриманої особи доступним під час її перебування під вартою і надавати їй можливість домогтися невідкладного судового контролю законності тримання її під вартою та, за відповідних обставин, – домогтися свого звільнення». Тобто в

цьому випадку суд констатував порушення права на захист під час проведення процедури екстрадиції.

Висновки. Отже, в українському законодавстві приділяється значна увага захисту прав особи при здійсненні екстрадиції, хоча є й необхідність його вдосконалення. Метою екстрадиції повинно бути саме правове здійснення правосуддя над особою без порушень її прав і свобод. З огляду на сучасний розвиток правового суспільства захист прав людини, інститут екстрадиції потребу подальшого вивчення та вдосконалення.

Література

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Дата оновлення: 30.09.2016. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 15.05.2018).
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. Дата оновлення: 18.04.2018. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 15.05.2018).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. Дата оновлення: 24.04.2018. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 15.05.2018).
4. Свистуленко, М. П. Екстрадиція в правовій системі України: основні кримінально-правові аспекти : дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Академія адвокатури України. - К. - 2005. - 200 с. (дата звернення: 16.05.2018).
5. Зуєв В. В. Кримінальні процесуальні гарантії прав особи при міжнародному співробітництві під час кримінального провадження: монографія / В.В. Зуєв –Харків: Оберіг, 2017. – 204 с.

6. Сафаров Н. А. Экстрадиция в международном уголовном праве : проблемы теории и практики : автореферат дис. ... доктора юридических наук : 12.00.10 / Сафаров Н. А.; - Москва, 2007. - 57 с. URL: law.edu.ru/book/book.asp?bookID=1257530 (дата звернения: 16.05.2018).
7. Encyclopedia Britannica URL: <https://www.britannica.com/topic/extradition> (дата звернения: 16.05.2018).
8. Nicholas N. Kittrie *Rebels with a Cause: The Minds and Morality of Political Offenders.* 401 pp. URL: <https://www.questia.com/library/84341587/rebels-with-a-cause-the-minds-and-morality-of-political> (дата звернения: 16.05.2018).
9. Barbara M. Yarnold *International Fugitives: A New Role for the International Court of Justice* 149pp. URL: <https://www.questia.com/library/2035887/international-fugitives-a-new-role-for-the-international> (дата звернения: 16.05.2018).

References

1. Constitution of Ukraine: Law of Ukraine from 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Update date: 30.09.2016. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (appeal date: 15.05.2018).
2. Criminal Code of Ukraine: Law of Ukraine from 05.04.2001 № 2341-III. Update date: 18.04.2018. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (appeal date: 16.05.2018).
3. Criminal Procedural Code of Ukraine: Law of Ukraine from 13.04.2012 № 4651-VI. Update date: 24.04.2018. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (appeal date: 15.05.2018).

4. Svistunenko, M. P. Extradition in the legal system of Ukraine: main criminal law aspect : dissertation PhD in Legal Studies 12.00.08 / Academy of advocacy of Ukraine- 200 pp.URL: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/130534.html> (appeal date: 16.05.2018).
5. Zuev V. V. Criminal procedural guarantees of individual rights in international cooperation during criminal proceedings: monograph/ V. V. Zuev – Kharkiv: Oberig, 2017. - 204 p.
6. Safarov, N. A. Extradition in international criminal law: problems of theory and practice : author's abstract dissertation doctor of law: 12.00.10 / Safarov N. A; - Moscow, 2007. - 57 p. URL: law.edu.ru/book/book.asp?bookID=1257530(appeal date: 16.05.2018).
7. Encyclopedia Britannica URL: <https://www.britannica.com/topic/extradition> (appeal date: 16.05.2018).
8. Nicholas N. Kittrie Rebels with a Cause: The Minds and Morality of Political Offenders. 401 pp. URL: <https://www.questia.com/library/84341587/rebels-with-a-cause-the-minds-and-morality-of-political> (appeal date: 16.05.2018).
9. Barbara M.Yarnold International Fugitives: A New Role for the International Court of Justice149pp. URL: <https://www.questia.com/library/2035887/international-fugitives-a-new-role-for-the-international> (appeal date: 16.05.2018).